

เอกสารทางวิชาการ
เรื่อง
ความมั่นคงแห่งชาติ :
การสร้างชาติไทยให้ยั่งยืน

โดย พันเอกหญิง เจษฎา มีบุญลือ
ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์
สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ

ข้อมูลทางบรรณานุกรมของสำนักหอสมุดแห่งชาติ

National Library of Thailand Cataloging in Publication Data

เอกสารทางวิชาการ เรื่อง ความมั่นคงแห่งชาติ : การสร้างชาติไทยให้ยั่งยืน
พิมพ์ครั้งที่ ๑ – กรุงเทพฯ

ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ, ๒๕๕๓
๕๔ หน้า

๑. ความมั่นคงแห่งชาติ ๒. การสร้างชาติไทยให้ยั่งยืน

สงวนลิขสิทธิ์ตาม พ.ร.บ. การพิมพ์ พ.ศ. ๒๕๓๗

© ลิขสิทธิ์ภาษาไทยเป็นของศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ
อย่างถูกต้องตามกฎหมาย

ผู้อำนวยกา : พลตรี สุรสิทธิ์ ถนัดทาง

ที่ปรึกษา : พลตรี สุรยุทธ์ ชาญกลรวี

พันเอก ชัยฤทธิ์ ขวัญสอน

พันเอก ไชยอนันต์ จันทคณานุรักษ์

พันเอก นเรศน์ วงศ์สุวรรณ

พันเอก อีรนนท์ นันทขว้าง

ผู้เขียน : พันเอกหญิง เจษฎา มีบุญลือ

ศิลปกรรม : นางสาว ปณิศา ธีรโชคทวี

พิสูจน์อักษร : นาวอากาศเอกหญิง กัญญา หาญเด่นศิริกุล

จัดพิมพ์โดย

ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ

๖๒ ถนนวิภาวดีรังสิต แขวงดินแดง เขตดินแดง กรุงเทพฯ ๑๐๕๐๐

โทร. ๐ ๒๒๗๕ ๕๙๘๗ เว็บไซต์ www.sscthailand.org

ขอคิดเห็นใดๆ ในเอกสารฉบับนี้เป็นข้อคิดเห็นของผู้เขียน ไม่ผูกพันกับหน่วยราชการใดๆ

“...ทุก ๆ คนในชาติย่อมมีหน้าที่ที่จะต้องปฏิบัติ
ถ้าแต่ละคนปฏิบัติหน้าที่ของตนให้เป็นผลดีที่สุดที่จะกระทำได้
ด้วยความรักชาติ และมีความสามัคคีกลมเกลียวกันแล้ว
ชาติของเรา จะเจริญรุ่งเรืองยิ่งขึ้นสืบไป...”

พระบรมราโชวาท พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
ในพิธีตรวพลงสวนสนาม
เนื่องในโอกาสเฉลิมพระชนมพรรษา
ณ ลานพระราชวังดุสิต
๓ ธันวาคม ๒๕๐๔

คำนำ

ชาติ ศาสน์ กษัตริย์ จะมีความมั่นคงเป็นปึกแผ่นมากน้อยเพียงใดย่อมขึ้นอยู่กับจิตสำนึกในความเป็นคนไทยทุกคน ในฐานะที่เราเป็นพลเมืองคนหนึ่งของชาติ คงปฏิเสธไม่ได้ว่าบ้านเมืองของเราขณะนี้ กำลังประสบปัญหา “วิกฤตความมั่นคง” ทั้งทางด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม ฯลฯ โดยเฉพาะเหตุการณ์ความขัดแย้งทางความคิดและความไม่สงบที่เกิดขึ้นในกรุงเทพมหานครระหว่าง ๑๔ - ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๕๓ ได้ส่งผลกระทบต่อสังคมไทย จนเกิดการสูญเสียชีวิตและบาดเจ็บของประชาชน และทหารจำนวนมาก อย่างที่ไม่เคยปรากฏมาก่อนในประวัติศาสตร์การเมืองไทย ซึ่งถือว่าเป็นบทเรียนประวัติศาสตร์ชาติที่สำคัญยิ่ง ถึงเวลาแล้วที่คนไทยทุกคนควรหันมาร่วมมือซึ่งกันและกัน เพื่อสร้างชาติให้มีความมั่นคง เพราะความมั่นคงจะเกิดขึ้นได้ ก็ต่อเมื่อ ทุกคนจะต้องช่วยกันพิทักษ์รักษา ปกป้องหวงแหน ชาติ ศาสน์ กษัตริย์ การสร้างความมั่นคงให้เกิดขึ้น จึงมิได้เป็นหน้าที่ของประชาชนคนหนึ่งคนใด หากแต่เกิดขึ้นจากคนไทยทุกคนในชาติที่จะต้องรักษาแผ่นดินไทยให้กับอนุชนรุ่นหลัง อันจะ

**นำไปสู่ความเป็นปึกแผ่น ทำให้ชาติเกิดความมั่นคงได้
อย่างยั่งยืนในที่สุด**

ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ
โดยพันเอกหญิง เจษฎา มีบุญลีอ นายทหารปฏิบัติการ ได้จัดทำ
เอกสารทางวิชาการ เรื่อง **ความมั่นคงแห่งชาติ : การสร้าง
ชาติไทยให้ยั่งยืน** เพื่อเป็นการให้ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับความ
มั่นคงแห่งชาติ ความหมายของความมั่นคง องค์ประกอบของ
ความมั่นคงแห่งชาติ ภัยคุกคามต่อความมั่นคง ตลอดจนเราใน
ฐานะประชาชนคนไทยจะมีส่วนช่วยสร้างความมั่นคงให้เกิดขึ้น
ภายในชาติได้อย่างไร

เอกสารทางวิชาการฉบับนี้ หากท่านผู้อ่านมีข้อคิดเห็น
และข้อเสนอแนะในการปรับปรุง หรือเพิ่มเติมประการใด
ขอความกรุณาให้คำแนะนำหรือแลกเปลี่ยนความคิดเห็นได้ที่
ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ
เพื่อความสมบูรณ์ของเอกสารอันจะเป็นประโยชน์ต่อทางราชการ
และประเทศชาติโดยรวม

พลตรี สุรสิทธิ์ ถนัดทาง

ผู้อำนวยการศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์

สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ

สิงหาคม ๒๕๕๓

สารบัญ

หน้า

❖ กล่าวนำ	๑
❖ ความหมายของความมั่นคงแห่งชาติ	๓
❖ ความมั่นคงแห่งชาติด้านรูปธรรม	๗
❖ ความมั่นคงแห่งชาติด้านนามธรรม	๑๐
❖ องค์ประกอบของความมั่นคงแห่งชาติ	๑๓
❖ องค์กรที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงแห่งชาติ	๒๑
❖ ความสัมพันธ์ระหว่างความมั่นคงแห่งชาติ กับผลประโยชน์ของชาติ	๒๒
❖ ความสัมพันธ์ระหว่างความมั่นคงแห่งชาติ กับยุทธศาสตร์ชาติ	๒๔
❖ นโยบายความมั่นคงแห่งชาติ	๒๕
❖ พลังอำนาจแห่งชาติเกี่ยวข้องกับความมั่นคงแห่งชาติ อย่างไร	๒๖
❖ ภัยคุกคามเกี่ยวข้องกับความมั่นคงแห่งชาติอย่างไร	๒๗
❖ ภัยคุกคามต่อความมั่นคงแห่งชาติรูปแบบใหม่	๒๙

- ❖ ความสัมพันธ์ระหว่าง ความมั่นคงแห่งชาติ,
พลังอำนาจแห่งชาติและภัยคุกคาม ๓๑
- ❖ ความไม่มั่นคงของชาติ เกิดขึ้นได้อย่างไร ๓๒
- ❖ เราในฐานะประชาชนคนไทยจะมีส่วนช่วยสร้าง
ความมั่นคงให้เกิดขึ้นภายในชาติได้อย่างไร ๓๓
- ❖ เอกสารอ้างอิง ๓๔

ความมั่นคงแห่งชาติ :

การสร้างชาติไทยให้ยั่งยืน

กล่าวนำ

การที่ประเทศไทย มีระบบการเมืองที่มีเสถียรภาพ มีระบบเศรษฐกิจที่เจริญเติบโต คนในชาติมีความรัก มีความสามัคคี เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน มีกำลังกองทัพที่จะสามารถป้องกันรักษาเอกราชและอธิปไตยของชาติ มีการพึ่งพาตนเองในด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ตลอดจนมีพลังงานภายในประเทศที่เพียงพอต่อการใช้จ่ายในประเทศทั้งในปัจจุบันและอนาคต ล้วนแล้วแต่เป็นรากฐานของการนำไปสู่การสร้างความมั่นคงแห่งชาติแทบทั้งสิ้น แต่ ณ ปัจจุบัน จากสภาพแวดล้อมของโลกที่

มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างพลวัต การเกิดแรงขับเคลื่อนของเทคโนโลยีใหม่ๆ ทำให้ความมั่นคงแห่งชาติด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม การป้องกันประเทศ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี พลังงานและสิ่งแวดล้อม มีผลกระทบต่อกันอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ หากองค์ประกอบของความมั่นคงหนึ่งความมั่นคงใด อ่อนแอ ก็จะส่งผลกระทบต่องค์ประกอบความมั่นคงด้านอื่นๆ ให้อ่อนแอตามไปด้วย

จากสถานการณ์ความไม่สงบที่เกิดขึ้นใน

กรุงเทพมหานคร ระหว่าง ๑๔ - ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๕๓ คงจะเป็นคำตอบที่ประชาชนคนไทยทุกคนไม่อาจปฏิเสธได้เลยว่า ความขัดแย้งทางความคิด ได้นำไปสู่การใช้กำลังเข้าประหัตประหารระหว่างคนไทยด้วยกันเองทั้งสิ้น แม้ว่าปัจจุบันสถานการณ์จะเริ่มคลี่คลายลง แต่ผลที่เกิดขึ้นได้กระทบต่อความเชื่อมั่นทั้งด้านเศรษฐกิจในประเทศและต่างประเทศ ด้านการเมือง ประเทศยังต้องเผชิญกับวิกฤตทางการเมือง ตลอดจนการสร้าง ความเข้าใจที่ถูกต้องกับนานาประเทศ ด้านการป้องกันประเทศ การทำหน้าที่ของทหารที่เป็นรัฐของชาติยังอยู่ในสถานการณ์ที่เปราะบาง ด้านสังคม ส่งผลให้เกิดการแตกแยกทางความคิด ด้านวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี ความรวดเร็วของ

เทคโนโลยีทำให้สื่อแพร่กระจายอย่างไม่จำกัดขอบเขต ถึงเวลา
แล้วที่คนไทยทุกคนควรหันมาร่วมมือซึ่งกันและกัน เพื่อ
สร้างชาติให้มีความมั่นคง เพราะความมั่นคงของชาติจะเกิดขึ้น
ได้ มิใช่เป็นหน้าที่ของประชาชนคนหนึ่งคนใด แต่ทุกคนจะต้อง
ช่วยกันพิทักษ์ รักษา ปกป้องหวงแหน เพื่อให้ประเทศชาติมี
ความมั่นคงถาวรสืบต่อไปจนถึงอนุชนรุ่นหลัง

ความหมายของความมั่นคงแห่งชาติ (National Security)

๑. ความหมายทั่วไป ความมั่นคงแห่งชาติ หมายถึง
ความอยู่รอดปลอดภัย (Survival) และความเจริญก้าวหน้า
(Growth) ของชาติ ตลอดจนความเป็นปึกแผ่นแน่นแฟ้นคงทน
ของชาติ พร้อมทั้งจะเผชิญกับสถานการณ์ทุกรูปแบบได้ใน
อนาคต และการที่ชาติจะมีความมั่นคงและปลอดภัยจาก
อันตรายทั้งปวงได้นั้น จะต้องปราศจากสิ่งที่เรียกว่า ภัยคุกคาม
(Threats) ทั้งปวง

๒. ความหมายเฉพาะ ความมั่นคงแห่งชาติ หมายถึง
การดำรงรักษาไว้ซึ่งเอกราชของชาติ บูรณาภาพแห่งดินแดน
สวัสดิภาพของประชาชน การปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมี

พระมหากษัตริย์เป็นประมุข และการยอมรับนับถือจากนานาประเทศ หรือกล่าวอีกนัยหนึ่ง ความมั่นคงแห่งชาติ หมายถึง ความมั่นคงของแกนทั้ง ๓ ได้แก่ ชาติ ซึ่งเกิดจากประชาชนเป็นพื้นฐาน ที่จะต้องเสริมสร้างให้มีความมั่นคง ไม่แตกแยก และมีจิตสำนึกที่ดี ศาสนา เป็นศูนย์รวมของศรัทธาประชาชนที่ทำให้เกิดความเป็นปึกแผ่นมั่นคง พระมหากษัตริย์ เป็นศูนย์รวมของศรัทธาประชาชน ทำให้เกิดความเป็นปึกแผ่น ประชาชนคนไทยทุกคนต้องเทิดทูนเหนือสิ่งอื่นใด

อนึ่ง รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ได้กล่าวถึง **หน้าที่ของรัฐ** และ **หน้าที่ของประชาชนชาวไทย** ไว้อย่างชัดเจน ตามที่ปรากฏอยู่ใน หมวด ๕ ส่วนที่ ๒ แนวนโยบายด้านความมั่นคงของรัฐ มาตรา ๗๗ กล่าวว่า **“รัฐต้องพิทักษ์รักษาไว้ซึ่งสถาบันพระมหากษัตริย์ เอกราช**

อธิปไตย และบูรณภาพแห่งเขตอำนาจรัฐ และต้องจัดให้มี
กำลังทหาร อาวุธยุทโธปกรณ์ และเทคโนโลยีที่ทันสมัย
จำเป็นและเพียงพอ เพื่อพิทักษ์รักษาเอกราช อธิปไตย
ความมั่นคงของรัฐ สถาบันพระมหากษัตริย์ ผลประโยชน์
แห่งชาติ และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมี
พระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และเพื่อการพัฒนา
ประเทศ”

หน้าที่ของชนชาวไทย ปรากฏอยู่ใน หมวด ๔
มาตราที่ ๗๐ และ ๗๑ มาตรา ๗๐ กล่าวว่า “บุคคลมีหน้าที่
พิทักษ์รักษาไว้ซึ่ง ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการ
ปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรง
เป็นประมุข” มาตรา ๗๑ กล่าวว่า “บุคคลมีหน้าที่ป้องกัน
ประเทศ รักษาผลประโยชน์ของชาติ และปฏิบัติตาม
กฎหมาย”

นอกจากนี้ นักวิชาการยังได้ให้ความหมายของความ
มั่นคงแห่งชาติในอีกแง่มุมหนึ่งของกลุ่มประเทศที่กำลังพัฒนา
ซึ่งประกอบไปด้วย ๒ ปัจจัย ดังนี้

- ปัจจัยระดับ (Level Factor) ประกอบด้วย ความ
มั่นคงของบุคคล ความมั่นคงของกลุ่มผู้ปกครอง ความมั่นคง
ของชาติ ความมั่นคงของรัฐ

- ปัจจัยมิติ (Dimensional Factor) ประกอบด้วย ด้าน
การเมือง การป้องกันประเทศ เศรษฐกิจ สังคม และอื่นๆ

ซึ่งทั้ง ๒ ปัจจัยไม่ได้ยึดรัฐเป็นหลักในการพิจารณา
แต่คำนึงถึงประชาชนและสังคมเป็นหัวใจสำคัญในการพิจารณา
โดยมองว่ารัฐนั้นไม่มีตัวตนที่แท้จริง แต่ประชาชนต่างหากที่เป็น
ฐานอำนาจที่แท้จริงของประเทศ หากรัฐไม่ให้ความสำคัญอย่าง
แท้จริงกับความอยู่รอดปลอดภัยของประชาชนเป็นสำคัญแล้ว
รัฐจะดำรงอยู่ไม่ได้ ดังนั้น ความมั่นคงในความหมายนี้ คือ สวัสดิ
ภาพ ความปลอดภัย ตลอดจนความผาสุกของประชาชนและ
ของสังคม โดยยึดถือคนเป็นหลักในการคิดและเป็นการให้
ความสำคัญกับการแก้ไขปัญหาต่างๆ ของประชาชน

ปัจจุบันความมั่นคงแห่งชาติถูกมองว่า “เป็นความ
มั่นคงในลักษณะองค์รวมที่มีความหมายกว้างขึ้นครอบคลุม
ถึงปัจจัยทุกๆ ด้าน โดยไม่มองเฉพาะในความหมายเพียง
เพื่อความอยู่รอดความปลอดภัยของรัฐ หรือความเข้มแข็ง
ของชาติ ของชุมชน และของประชาสังคมในทุกด้าน แต่จะ
หมายความรวมไปถึงความมั่นคงของประเทศเพื่อนบ้าน
ด้วย เนื่องจากประเทศไม่สามารถดำรงอยู่ตามลำพังได้
หากประเทศเพื่อนบ้านยังไม่มี ความมั่นคง แนวคิดใน
ลักษณะองค์รวมดังกล่าว เรียกว่า เป็นความมั่นคงสมบูรณ์

แบบ หรือความมั่นคงแบบเบ็ดเสร็จ (Comprehensive Security)”

สรุป อย่างไรก็ตาม ความมั่นคงแห่งชาติเป็นเรื่องที่กว้างขวาง เกี่ยวข้อง และครอบคลุมทุกเรื่องของกิจการต่างๆ ภายในประเทศ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของความมั่นคงทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคม การป้องกันประเทศ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี สิ่งแวดล้อม และพลังงาน ความมั่นคงแห่งชาติจึงไม่ใช่เรื่องของการป้องกันประเทศเหมือนในอดีต ที่ความมั่นคงต้องขึ้นอยู่กับความสามารถทางด้านการป้องกันประเทศเป็นสำคัญ แต่เป็นปรากฏการณ์ (Phenomenon) และสถานการณ์ของประเทศที่รวมเอากิจกรรมต่างๆ อันจะทำให้ชาติเกิดความมั่นคงขึ้น

ความมั่นคงแห่งชาติด้านรูปธรรม

ความมั่นคงแห่งชาติด้านรูปธรรมประกอบด้วย ชาติ และองค์ประกอบของชาติ

๑. ชาติ หมายถึงคนที่มีวัฒนธรรมร่วมกัน มีความรู้สึกร่วมกันในสายเลือด และมีประวัติศาสตร์ร่วมกันอยู่ในรัฐเดียวกัน ภายใต้

ประมุขของรัฐคนเดียวกัน และธงชาติพื้นเดียวกัน

๒. องค์ประกอบของชาติ ได้แก่ ดินแดน ประชากร
รัฐบาล ความมีเอกราช และการรับรองของสังคมนานาชาติ
ประเทศจะมีความมั่นคงหรือไม่เพียงใดพิจารณาได้จาก
องค์ประกอบเหล่านี้

๒.๑ ดินแดน ความมั่นคงของดินแดน คือการไม่
สูญเสียบูรณภาพแห่งดินแดน

๒.๒ ประชากร เป็นองค์ประกอบที่สำคัญของ
ชาติ เพราะชาติจะมีขึ้นไม่ได้ถ้าดินแดนนั้นไม่มีประชากรที่เป็น
คนของชาติ ความมั่นคงแห่งชาติในเรื่องของประชากรขึ้นอยู่กับ
ฐานะทางเศรษฐกิจ การศึกษา ความรู้ ความสามารถหรือทักษะ
ตลอดจนจริยธรรม และความสามัคคีของประชากรภายในชาติ

๒.๓ รัฐบาล เป็นสถาบันการเมืองของชาติที่รัฐ
จะขาดเสียมิได้รัฐบาลเป็นผู้ดำเนินการบริหารประเทศตาม

ความต้องการของ
ประชากร ประชากรที่
รวมตัวกันเป็นกลุ่มอยู่
ในดินแดนที่มีขอบเขตที่
แน่นอนแห่งหนึ่ง จะยัง

ไม่มีสภาพเป็นรัฐจนกระทั่งได้มีองค์กรทางการเมืององค์กรหนึ่ง

เกิดขึ้น คือ รัฐบาลซึ่งองค์การนี้อาจจะแตกต่างกันไปตาม
รูปลักษณะและความเหมาะสมของแต่ละประเทศ

๒.๔ เอกกราช ประเทศที่มีเอกกราชคือ ประเทศที่
มิได้ตกไปอยู่ภายใต้การปกครองของประเทศอื่น มีอิสระที่จะ
ดำเนินการปกครองตนเองมีอำนาจอธิปไตยที่จะดำเนินกิจการ
ทั้งภายในและภายนอกประเทศโดยปราศจากการบงการจากชาติอื่น
มีความเสมอภาคในการติดต่อสัมพันธ์กับองค์การระหว่าง
ประเทศ ดังนั้น ความมั่นคงแห่งชาติของประเทศในเรื่องเอกกราช
ก็ คื อ
การไม่สูญเสียเอกกราช สามารถดำเนินกิจการทั้งปวงของ
ประเทศได้โดยเสรี

๒.๕ การรับรองโดยสังคมนานาชาติ ความ
มั่นคงแห่งชาติของประเทศจะมีผลสมบูรณ์ได้ประเทศนั้นๆ
จะต้องได้รับการรับรองในควมมีเอกกราชและอธิปไตยจาก
สั ง ค ม น า น า ช า ติ
แต่ถ้าขาดการรับรองจากสังคมนานาชาติ ย่อมแสดงว่าชาตินั้นๆ
ขาดความเชื่อถือและขาดการดำรงความสัมพันธ์ในสภาพปกติ
ระหว่างรัฐ ฉะนั้น จะถือว่าชาตินั้นมีความมั่นคงเพียงพอที่จะ
ดำเนินกิจการระหว่างประเทศไม่ได้ ด้วยเหตุนี้การทูตหรือการ
เจริญทางไมตรีระหว่างประเทศในอันที่จะผูกมิตรกับนานาชาติ

จึงมีความสำคัญต่อความมั่นคงแห่งชาติของประเทศเป็นอย่างยิ่ง

อนึ่งความมั่นคงแห่งชาติด้านรูปธรรมหรือความมั่นคงในเชิงรูปแบบนี้ จะมีมากน้อยเพียงใด พิจารณาได้จากปัจจัยพื้นฐานของพลังอำนาจแห่งชาติ ซึ่งเป็นองค์ประกอบหลักของความมั่นคงแห่งชาติ อันได้แก่ องค์ประกอบด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคมจิตวิทยา การป้องกันประเทศ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี พลังและสิ่งแวดล้อมซึ่งจะได้กล่าวในรายละเอียดต่อไป

ความมั่นคงแห่งชาติด้านนามธรรม

ความมั่นคงแห่งชาติ ด้านนามธรรมหมายถึง ความมั่นคงแห่งชาติในรูปลักษณะที่จับต้องไม่ได้ ประกอบด้วย:-

๑. **ความเป็นธรรมของสังคม** ได้แก่ความเป็นธรรมในการได้มาซึ่งบุคคลและคณะบุคคลที่จะเป็นตัวแทนของรัฐในการบริหารประเทศ ความเป็นธรรมของกระบวนการยุติธรรม ที่จะตัดสินคดีความระหว่างคนในสังคม ความเป็นธรรมในการดำรงชีวิตในอันที่จะประกอบกิจการงานต่าง ๆ ทั้งทางส่วนตัวและราชการ ตลอดจนจนความเป็นธรรมทางเศรษฐกิจในวิถีชีวิตประจำวัน

๒. ความจงรักภักดีต่อชาติ ประชาชนเชื้อชาติเดียวกัน หรือ แม้ แต่ ต่ า ง เชื้อ ชาติ กัน แต่อยู่ภายใต้ประมุขของรัฐคนเดียวกัน ภายใต้ธงชาติผืนเดียวกันย่อมมีจิตใจผูกพันอยู่กับชาติ มีความกตัญญูรู้คุณ มีความจงรักภักดีต่อชาติ จิตใจของประชาชนที่มีความจงรักภักดีต่อชาติจะสร้างความมั่นคงให้แก่ชาติสามารถดำรงความเป็นประเทศอยู่ในสังคมและนานาชาติได้อย่างมีเกียรติ สามารถพลีได้แม้ชีวิตและเลือดเนื้อเพื่อป้องกันชาติ ดังตัวอย่างที่เคยปรากฏมาแล้วในประวัติศาสตร์ชาติไทย

๓. ความรู้สึกที่ดีของประชากรที่มีต่อรัฐบาล คือ คณะบุคคลที่ได้อำนาจรัฐ

ร่วมกันบริหารประเทศตามความต้องการของประชาชน ถ้ารัฐบาลได้อำนาจรัฐมาโดยมิชอบและ ไม่สามารถจะบริหารประเทศให้

เป็นไปตามความต้องการของประชาชนได้ ประชาชนย่อมมีความรู้สึกที่ว่าตนตกอยู่ในสังคมที่ขาดความชอบธรรมและอาจจะก่อปฏิกริยาใดๆ ที่เป็นผลกระทบ ต่อเสถียรภาพของรัฐบาลได้ เมื่อรัฐบาลขาดเสถียรภาพทางการเมืองของรัฐ การบริหารประเทศก็ไม่อาจดำเนินไปตามเป้าหมายที่วางไว้ได้ ความมั่นคงแห่งชาติของประเทศย่อมจะได้รับความกระทบกระเทือนไปด้วย

๔. นิสัยประจำชาติ หรือนิสัยของคนภายในชาติจะดูได้จากการประพฤติและปฏิบัติของคนส่วนใหญ่ภายในชาติ ซึ่งเป็นอุปนิสัยโดยกำเนิดสืบต่อกันมา เช่น ชนชาติไทยมีนิสัยรักความเป็นอิสระ ปราศจากการเบียดเบียน และมีความฉลาดในการประสานประโยชน์ นิสัยเหล่านี้ได้ช่วยสร้างความมั่นคงให้แก่ประเทศชาติมาแล้ว การมีนิสัยรักความอิสระได้ช่วยให้ชนชาติไทย ไม่ยอมอยู่ภายใต้อำนาจของชนชาติอื่น สามารถฉีกกำลังสร้างความเป็นปึกแผ่นมีดินแดนครอบครองดำรงความเป็นเอกราชมีอธิปไตยรอดพ้นอันตรายมาได้จวบจนทุกวันนี้

๕. ความสัมพันธ์ระหว่างคน
ในครอบครัวและกลุ่มสังคมที่อยู่ใกล้ชิดครอบครัวเป็นสถาบันแห่งแรก

ที่เป็นจุดเริ่มต้นของการขยายตัวของประชาชนภายในชาติ และเป็นจุดเริ่มต้นของการแพร่ขยายสถาบันต่างๆ ทางสังคม เช่น วัด โรงเรียน ที่ว่าการอำเภอ จังหวัด กระทรวง ทบวง กรม ตลอดจนพรรคการเมือง และอื่นๆ ครอบครัวยุคใหม่โดยทั่วไป สมาชิกของครอบครัวมักจะอาศัยอยู่ร่วมกันแม้เมื่อแต่งงานไปแล้วส่วนมากมักจะแยกบ้านไปอยู่ต่างหาก หรือแม้แต่แยกบ้านไปแล้วก็จะไปมาหาสู่กันสม่ำเสมอ ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในครอบครัวจะเป็นไปอย่างแน่นแฟ้น ตามหลักอาซูไร โดยมีหัวหน้าเป็นผู้รับผิดชอบประกอบสัมมาอาชีพในลักษณะที่ช่วยกันทำ รักถิ่นที่อยู่ ยึดมั่นอยู่ในขนบธรรมเนียมประเพณี สภาพชีวิตความเป็นอยู่ดำเนินไปอย่างง่ายๆ ไม่มีพิธีรีตองมากมาย ความมั่นคงแห่งชาติของประเทศจึงขึ้นอยู่กับความสัมพันธ์อันราบรื่นระหว่างสถาบันทางสังคมต่างๆ แม้จะมีการแตกแยก ชัดแจ้ง หากได้รับการขจัดปัดเป่าไปได้โดยสันติวิธีหรือด้วยความเป็นธรรมแล้ว สังคมจะเกาะกุมกันอยู่ได้อย่างแน่นแฟ้น ภัยคุกคามใดๆ ไม่อาจกล้ำกรายเข้ามาได้ ถ้าสามารถดำรงไว้ซึ่งวัฒนธรรมอันดีงามดังกล่าวไว้ได้ จะเป็นการป้องกันประเทศชาติให้มีความมั่นคงมากขึ้น

องค์ประกอบของความมั่นคงแห่งชาติ

ดังได้กล่าวมาแล้วว่า ปัจจัยพื้นฐานของพลังอำนาจแห่งชาติเป็นองค์ประกอบหลักของความมั่นคงแห่งชาติ หรือเป็นขีดความสามารถที่จะทำให้ประเทศนั้นๆ มีความมั่นคงซึ่งประกอบด้วย องค์ประกอบหลักใหญ่ๆ อันได้แก่องค์ประกอบด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม การป้องกันประเทศ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี พลังงานและสิ่งแวดล้อม (วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร ได้แบ่งองค์ประกอบความมั่นคงออกเป็น ๘ ด้าน โดยเพิ่มด้านทรัพยากรธรรมชาติและด้านการบริหารจัดการข้อมูลข่าวสารสาธารณะ) ดังนี้

๑. ความมั่นคงแห่งชาติด้านการเมือง หมายถึง การที่ประเทศมีระบบการเมืองที่มีเสถียรภาพอยู่บริหาร ประเทศได้ครบตามวาระ มีคณะรัฐบาลที่มีคุณภาพ มี คุณธรรม มีความเสียสละและมุ่งมั่นที่จะทำงานเพื่อ ประเทศชาติอย่างแท้จริง บริหารงานด้วยความสะอาดโปร่งใส ได้รับความเลื่อมใสและไว้วางใจจากประชาชน ตลอดจนกำหนด นโยบายที่มีประสิทธิภาพต่อการพัฒนาประเทศ พัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมของชาติให้มีความเจริญก้าวหน้า สังคมมีความเข้มแข็ง มีความสามัคคีเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ทำให้ประชาชนในชาติ มีความอยู่ดีกินดี มีสิ่งบริการและอำนวยความสะดวกอย่างครบ ครัน มีความเสมอภาคเท่าเทียมกัน มีความสามารถในการรักษา กฎหมายและกฎระเบียบต่างๆ ภายในประเทศให้ประชาชนใน

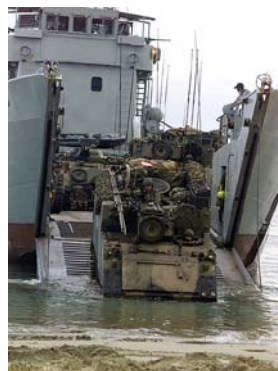
ชาติได้อยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ด้านการต่างประเทศจะต้องมีรัฐบาลที่มีความสามารถทางการทูต นำพาให้ประเทศสามารถแข่งขันกับนานาประเทศได้ในด้านเศรษฐกิจและการค้า เพื่อนำผลประโยชน์และเงินตราเข้าประเทศ และนำพาประเทศให้พ้นจากภัยคุกคามในด้านต่างๆ นอกจากนี้ จะต้องมีส่วนนำที่มีความรู้ความสามารถ มีประสบการณ์มีความซื่อสัตย์ มีความเสียสละ มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล สามารถรู้เท่าทันเหตุการณ์ต่างๆ ของโลกที่เปลี่ยนแปลงไปและปรับตัวเพื่อรองรับสถานการณ์ใหม่ๆ ในการที่จะรักษาผลประโยชน์ของชาติไว้ได้

๒. ความมั่นคงแห่งชาติด้านเศรษฐกิจ หมายถึง การที่ประเทศมีระบบเศรษฐกิจที่เจริญเติบโตอย่างต่อเนื่องไม่หยุดชะงัก **ทั้งเศรษฐกิจภายในประเทศและเศรษฐกิจระหว่างประเทศ เศรษฐกิจภายในประเทศ** ประเทศจะต้องมีโครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจ ที่เข้มแข็ง สมบูรณ์ และกระจายออกไปทั่วประเทศ เพื่อเอื้ออำนวยให้แก่การประกอบอาชีพต่างๆ ของคนในชาติ ไม่เกิดการสูญเปล่าทาง

เศรษฐกิจและเอื้อประโยชน์ต่อการดึงดูดนักลงทุนจากต่างชาติ
ให้นำเงินมาลงทุนในประเทศ นอกจากนี้ประเทศจะต้องมีระบบ
การเงินและการคลังที่ดี ยึดมั่นในระเบียบวินัย มีความโปร่งใส
กฎหมายและระเบียบต่างๆ จะต้องเอื้อประโยชน์ให้การทำธุรกิจ
ของคนในชาติเป็นไปอย่างราบรื่น ด้านเศรษฐกิจระหว่าง
ประเทศ รัฐบาลจะต้องส่งเสริมและสนับสนุนให้ธุรกิจของคน
ไทยสามารถแข่งขันกับต่างชาติในเวทีการค้าและการลงทุน
ระหว่างประเทศ ช่วยศึกษาและหาตลาดสินค้าใหม่ๆ ให้นัก
ธุรกิจไทยสามารถนำกำไรที่เป็นเงินตราต่างประเทศเข้ามา
ภายในประเทศได้อย่างต่อเนื่อง การค้าขายและการส่งออกมี
การเจริญเติบโต ได้เปรียบดุลการค้าและดุลบัญชีเดินสะพัด ทำ
ให้มีเงินตราต่างประเทศเพื่อนำไปพัฒนาประเทศให้มีความ
เจริญก้าวหน้า

**๓. ความมั่นคงแห่งชาติด้านการทหาร (การ
ป้องกันประเทศ)** หมายถึง การที่
ประเทศมีความพร้อมทางด้าน
กำลังพลและกองทัพที่จะสามารถ
ป้องกันรักษาเอกราชและอธิปไตย
รวมทั้งผลประโยชน์อื่นๆ ของชาติ
จากการใช้กำลังทหารของต่างชาติ

เข้ามาคุกคาม ดังนั้น ความมั่นคงทางด้านการทหารนั้นจึงหมายถึง กองทัพจะต้องมีความพร้อมทางด้านกำลังพล และยุทธโศปกรณ์ และจะต้องมีประสิทธิภาพในการที่จะป้องกันและตอบโต้ประเทศที่คิดจะใช้กำลังเข้ารุกรานประเทศเรา นอกจากนี้ กองทัพจะต้องมีความมั่นคงได้จะต้องมีผู้นำที่เฉลียวฉลาด มีความรู้ความสามารถ มีความเป็นผู้นำสูง ให้ความสนใจและเอาใจใส่ผู้ใต้บังคับบัญชาอย่างใกล้ชิด เป็นที่เลื่อมใสศรัทธาของทหารในกองทัพ มีความรักในวิชาชีพ ยอมสละเวลาและชีวิตเพื่อการพัฒนากองทัพให้มีความทันสมัย และมีประสิทธิภาพสูงอย่างแท้จริง ให้ความสนใจและเฝ้าติดตามสถานการณ์ต่างๆ ของโลก ของภูมิภาคและของประเทศ เพื่อให้มีความพร้อมที่จะเผชิญกับภัยคุกคามทุกรูปแบบ สุดท้ายสำหรับงานข่าวกรองของกองทัพ จะต้องมีความพร้อมอยู่ตลอดเวลา ตลอดจนดำเนินการทางการทูตเพื่อรักษาเอกราชและอธิปไตยของชาติ

๔. ความมั่นคงแห่งชาติด้านสังคม หมายถึง การที่ประเทศมีสังคมของคนในชาติที่เข้มแข็ง มีความรักและความสามัคคี เป็นอันหนึ่งอันเดียวกันภายในชาติ อยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข คนในชาติมี ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ซึ่งเกี่ยวโยงกับความอยู่ดีกินดีของคนในชาติ ประชาชนมีความ

เชื่อ มีค่านิยม มีวัฒนธรรมที่เกื้อกูลต่อการพัฒนาประเทศ และพัฒนาคุณภาพของประชาชน เช่น มีความขยัน อดทน ใฝ่หาความรู้ มีความรักชาติ ประพฤติตนอยู่ในศีลธรรมอันดี มีความสนใจและมีส่วนร่วมในการบริหารบ้านเมืองรัฐบาล คอยสอดส่องสิ่งไม่ดียามต่าง ๆ ช่วยเป็นหูเป็นตาให้แก่รัฐบาล ให้คำแนะนำในทางที่ดีต่อรัฐบาล รู้จักประหยัด อดออม พร้อมทั้งจะเสียสละเพื่อชาติ ไม่มีการเอารัดเอาเปรียบกันภายในชาติ มีความร่วมมือช่วยเหลือเกื้อกูลกัน หากสังคมของคนในชาติได้มีลักษณะดังกล่าว ก็จะทำให้ชาติพัฒนาไปได้เร็ว เพราะคนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนาในทุก ๆ ด้าน ประเทศใดมีคนที่มีคุณภาพ มีความรู้ความสามารถสูงจำนวนมาก ประเทศนั้นก็จะมีเจริญก้าวหน้าไปได้เร็ว

๕. ความมั่นคงแห่งชาติด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี หมายถึง การที่ประชาชนภายในชาติมีการคิดค้นด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เพื่อใช้ในเชิงการค้าและอุตสาหกรรมของประเทศ

อย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ อันเป็นการพึ่งพาตนเองในด้าน วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และลดการสูญเสียเงินตราของประเทศจากการที่ต้องไปซื้อและพึ่งพาเทคโนโลยีของต่างชาติ

๖. ความมั่นคงแห่งชาติด้านพลังงานและ สิ่งแวดล้อม หมายถึง การที่ประเทศมีพลังงานภายในประเทศ

เพียงพอต่อการใช้ ภายในประเทศ ทั้งใน ปัจจุบัน และ ใน อนาคต พลังงานนี้ รวมทั้งพลังงานในรูป ของ น้ำ มั น

กระแสไฟฟ้า และวัสดุอื่น ๆ ที่มีความจำเป็นต่อความเป็นอยู่ ของประชาชนภายในชาติและการประกอบธุรกิจอุตสาหกรรม ทุกชนิด หากประเทศขาดพลังงานหรือมีไม่เพียงพอแล้ว จะ ส่งผลกระทบต่อชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนและเศรษฐกิจ ของชาติ ตลอดจนความอยู่รอดของชาติอีกด้วย **ส่วนด้าน สิ่งแวดล้อม** นั้น จะมีผลต่อความเป็นอยู่ของประชาชนในชาติ รวมถึงผลกระทบต่อสภาวะแวดล้อมของโลก และการดึงดูด นักท่องเที่ยวที่จะนำรายได้เข้าประเทศ **รัฐบาลจึงจำเป็นต้อง รักษาสมดุลให้มีการใช้ทรัพยากรอย่างเหมาะสม รักษา**

สภาวะแวดล้อมของประเทศให้ประชาชนได้มีอากาศ และน้ำที่บริสุทธิ์ไว้เพื่อดำรงชีวิตและเพื่อประกอบอาชีพ มีการรักษาความสะอาด และความเป็นระเบียบเรียบร้อยต่อสภาวะแวดล้อม รวมถึงสิ่งก่อสร้างต่างๆ ที่สร้างขึ้นมาในประเทศด้วย

จากข้อ ๑ – ๖ สามารถสรุปความสำคัญ องค์ประกอบของความมั่นคงได้ดังนี้:-

ความมั่นคงด้านการเมือง	=	ความเข้มแข็งของระบบการเมือง , การปกครอง
ความมั่นคงด้านเศรษฐกิจ	=	ความเข้มแข็งของระบบการค้า ความอยู่ดีกินดีของคนในชาติ
ความมั่นคงด้านสังคม	=	ความเข้มแข็งของชุมชนและสังคม สามารถดำรงไว้ซึ่งขนบธรรมเนียม วัฒนธรรม ประเพณีอันดีงาม ความผูกพันของคนในสังคมและความอยู่เย็นเป็นสุขของคนในสังคม
ความมั่นคงด้านการทหาร (การป้องกันประเทศ)	=	ความเข้มแข็งของระบบการป้องกันประเทศทั้งปวง
ความมั่นคงด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	=	ความเข้มแข็งของวิทยาการ อันทันสมัยและมีประสิทธิภาพ
ความมั่นคงด้านพลังงาน และสิ่งแวดล้อม	=	ความเข้มแข็งของพลังงาน ทั้งในปัจจุบันและอนาคต และการใช้ทรัพยากรอย่างยั่งยืน

สรุป อย่างไรก็ตาม ดังที่ได้กล่าวแล้วว่าความมั่นคง
แห่งชาติหลังยุคสงครามเย็นได้เปลี่ยนแปลงไป และเป็นเรื่องที่มี
ความซับซ้อนมากขึ้น การจำแนกองค์ประกอบความมั่นคงที่
เคยกระทำมา ทั้งองค์ประกอบอาจทำให้การพิจารณาไม่
ครอบคลุมในทุกประเด็น ความมั่นคงหลังยุคสงครามเย็นจึงมี
ลักษณะเป็นองค์รวม (Holistic) หรือที่เรียกว่า **ความมั่นคง**
แบบเบ็ดเสร็จ (Comprehensive Security) ซึ่งครอบคลุมทั้ง
ความมั่นคงของมนุษย์ ความมั่นคงด้านสารสนเทศ ความ
มั่นคงด้านระบาดวิทยา ความมั่นคงด้านการอพยพย้ายถิ่น
ฐาน ความมั่นคงด้านภัยพิบัติ ความมั่นคงด้านวัฒนธรรม
และชาติพันธุ์ เป็นต้น ซึ่งจะทำให้สามารถทำความเข้าใจ
กับองค์ประกอบของความมั่นคงแห่งชาติได้ดียิ่งขึ้น

องค์กรที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงแห่งชาติ

ในการจัดการเรื่องความมั่นคงแห่งชาตินั้น **ต้องอาศัย**
การดำเนินงานของฝ่ายต่างๆ ร่วมกัน ได้แก่ หน่วยข่าว
ต่างๆ ในประชาคมข่าวกรองทำการพิสูจน์ทราบปัญหา หรือภัย
คุกคามที่มีต่อความมั่นคงแห่งชาติ สำนักงานสภาความมั่นคง
แห่งชาติทำการศึกษาและวิเคราะห์นโยบายความมั่นคง

แห่งชาติ คณะกรรมการของสภาความมั่นคงแห่งชาติทำการ
พิจารณาและตกลงในการกำหนดนโยบายความมั่นคงแห่งชาติ
เพื่อให้บังเกิดผลตามนโยบายความมั่นคงแห่งชาติ

นอกเหนือจากองค์การดังกล่าวที่มีส่วนเกี่ยวข้องและ
มีอำนาจหน้าที่โดยตรงเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งชาติแล้ว
ส่วนราชการทุกกระทรวง ทบวง กรม ถือว่ามีส่วนร่วมใน
การดำเนินงานด้วยทั้งสิ้น ในกิจการที่เกี่ยวกับการเสนอ
นโยบาย การปฏิบัติ การประเมินผลตามมาตรการ แผนงาน
และโครงการต่างๆ ตามที่รัฐบาลกำหนด นอกจากนี้ยังมีองค์กร
ที่ทำหน้าที่สนับสนุนนโยบายความมั่นคงแห่งชาติ ได้แก่ องค์กร
พัฒนาเอกชน หน่วยงานขององค์กรระหว่างประเทศที่ปฏิบัติ
ภารกิจในประเทศ หรือเกี่ยวข้องต่อผลประโยชน์แห่งชาติ
ตลอดจนความร่วมมือของคนในชาติ

ความสัมพันธ์ระหว่างความมั่นคงแห่งชาติกับ ผลประโยชน์ของชาติ

จากการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์ความมั่นคงทั้งใน
ระดับสังคม ระดับภูมิภาค และระดับโลก ได้ส่งผลให้ประเทศ
ต่างๆ ต้องเผชิญกับปัญหาความมั่นคง หรือภัยคุกคามในรูปแบบ

ใหม่มากมาย รวมทั้งปัญหาที่เกิดจาก ปัจจัยภายในประเทศ และปัจจัยที่เกิดจากภายนอกประเทศซึ่งเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้าน อันนำมาสู่**ผลประโยชน์แห่งชาติ** ซึ่งเป็นความต้องการหรือความปรารถนาอันสำคัญยิ่งของคนในชาติที่จะขาดเสียมิได้ ได้แก่ การมีเอกราช อธิปไตย และบูรณภาพแห่งเขต

อำนาจรัฐ การดำรงอยู่อย่างมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ ความปรองดอง ความสามัคคีของคนในชาติ การดำรง

อยู่อย่างมั่นคงของชาติและประชาชนความปลอดภัย ความเป็นธรรม อยู่ดีมีสุข มีเกียรติศักดิ์ศรี การดำรงอยู่อย่างมั่นคงของทรัพยากรธรรมชาติ การอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขกับประเทศเพื่อนบ้าน การมีเกียรติศักดิ์ศรีในประชาคมระหว่างประเทศ อย่างไรก็ตาม ความมั่นคงของชาติถือว่าเป็นสิ่งสำคัญต่อความอยู่รอด หรือ

ความเสื่อมสลายของประเทศชาติ และไม่ควรนำคำว่าความ
มั่นคงของชาติไปใช้ในทางที่มีขอบ โดยมีวาระซ่อนเร้นเพื่อ
ผลประโยชน์ของตนเองและพรรคพวก

ความสัมพันธ์ระหว่างความมั่นคงแห่งชาติกับ ยุทธศาสตร์ชาติ

ความอยู่รอดของชาติย่อมมีความสำคัญต่อชาติอย่าง
ยิ่ง หากมีสิ่งใดๆ ก็ตามที่จะมีผลกระทบต่อความอยู่รอดของชาติ
แล้ว ชาตินั้นๆ ย่อมจะไม่มี ความมั่นคงปลอดภัย และสิ่ง
ดังกล่าวนั้นเองก็อยู่ในขอบเขตของผลประโยชน์ของชาติทั้งสิ้น
สิ่งนั้นก็ย่อมมีผลกระทบต่องานอยู่รอดของชาติด้วย ขอให้
สังเกตว่าผลประโยชน์ของชาตินั้นเป็นเป้าหมายหรือจุดหมาย
ปลายทางอันสำคัญที่ชาติมุ่งให้บรรลุถึง หรืออีกนัยหนึ่งก็คือ
ผลประโยชน์ของชาติคือหัวใจสำคัญของยุทธศาสตร์ชาตินั้นเอง (ยุทธศาสตร์ชาติ คือ ศิลปและศาสตร์ในการพัฒนาและ
ใช้กำลังอำนาจทั้งปวงของชาติเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์แห่งชาติ)

ดังนั้นจึงอาจกล่าวได้ว่า **ความสัมพันธ์ระหว่างความ
มั่นคงของชาติกับยุทธศาสตร์ชาติเป็นสิ่งที่แยกออกจาก
กันได้ยาก และจะต้องมีการปฏิบัติควบคู่กันตลอดไป**
โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การวางแผนและปฏิบัติการต่างๆ เพื่อที่จะ
รักษาผลประโยชน์ของชาติอันเป็นเป้าหมายสำคัญไว้ให้ได้

จำเป็นจะต้องทำแผนรายละเอียดในเรื่องนโยบายความมั่นคง
แห่งชาติ เพื่อยึดถือเป็นหลักปฏิบัติต่อไป

นโยบายความมั่นคงแห่งชาติ

นโยบายความมั่นคงแห่งชาติคือ นโยบายของชาติ
(National Policy) ที่เกี่ยวกับการดำรงไว้ซึ่งเอกราช
อธิปไตย เอกภาพของชาติ บูรณภาพแห่งดินแดนและ
สถาบันอันเป็นหลักของชาติ ตลอดจนการปกป้อง
คุ้มครองสวัสดิภาพของประชาชนและผลประโยชน์ของ
ชาติ

ในส่วนของการกำหนดรูปแบบนโยบายความมั่นคง
แห่งชาติ สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ จะทำหน้าที่ในการ
กำหนดนโยบายความมั่นคงแห่งชาติขึ้น ซึ่งนายกรัฐมนตรีใน
ฐานะประธานสภาความมั่นคงแห่งชาติจะเป็นผู้อนุมัตินโยบายฯ

สำหรับนโยบายความมั่นคงแห่งชาติไทยฉบับปัจจุบัน

พ. ศ. ๒๕๕๐ - ๒๕๕๔
คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้ความ
เห็นชอบเมื่อ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๐
นโยบายฉบับนี้ ได้เน้นให้
ความสำคัญกับการรักษา

เสถียรภาพความมั่นคงภายในประเทศ และการป้องกัน ภัย
คุกคามรูปแบบใหม่ โดยเฉพาะการดูแลให้สังคมรู้เท่าทัน และ
สามารถปรับตัวผ่านพ้นวิกฤตในช่วงเปลี่ยนผ่านทางการเมือง
สามารถป้องกันความเสี่ยงของการเกิดวิกฤตการณ์ใช้ความ
รุนแรงให้ได้มากที่สุด มีการจัดการให้คนในชาติสามารถอยู่
ร่วมกันด้วยสันติวิธีได้ แม้มีความเห็นต่างกัน สามารถสร้างความ
เป็นธรรมและความยุติธรรมในสังคม รวมทั้งนำคุณธรรม
จริยธรรม และวิถีชีวิตแห่งปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ที่เป็นความ
ดีงามของสังคมไทยกลับคืนมา ทุกคนเห็นคุณค่าของสันติวิธี
และความสมานฉันท์ภายในชาติ เป็นพลังในการเสริมสร้าง
พื้นฐานที่มั่นคงในการเตรียมความพร้อมที่จะเผชิญภาวะความ
เปลี่ยนแปลงด้านต่างๆ

พลังอำนาจแห่งชาติเกี่ยวข้องกับความมั่นคง แห่งชาติอย่างไร

ในการที่จะดำเนินการเพื่อให้บรรลุเป้าหมายของชาตินั้น จำเป็นจะต้องใช้เครื่องมือของชาติทั้งปวงที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุดและอย่างมีประสิทธิภาพ เครื่องมือดังกล่าวนี้อีกคือ พลังอำนาจแห่งชาติ (National Power) หรือกล่าวอีกนัยหนึ่ง

พลังอำนาจแห่งชาติคือเครื่องมือที่ก่อให้เกิดความสามารถในการดำรงไว้ซึ่งความมั่นคงของชาติในทุกๆ ด้านเพื่อผลสำเร็จของวัตถุประสงค์ของชาติและผลประโยชน์ของชาติอันเป็นจุดหมายปลายทางของชาติที่ได้วางไว้นั่นเอง ทั้งพลังอำนาจแห่งชาติและความมั่นคงแห่งชาติต่างก็มีองค์ประกอบในลักษณะเดียวกัน ได้แก่ พลังอำนาจแห่งชาติด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม การป้องกันประเทศ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี พลังงานและสิ่งแวดล้อม หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งได้ว่า พลังอำนาจแห่งชาติ คือ ศักยภาพของความมั่นคงแห่งชาตินั่นเอง ในฐานะที่พลังอำนาจแห่งชาติเป็นขีดความสามารถที่จะทำให้ประเทศชาติมีความมั่นคงได้ในที่สุด

ภัยคุกคามเกี่ยวข้องกับความมั่นคงแห่งชาติอย่างไร

การที่ชาติจะมีความมั่นคงและปลอดภัยจากอันตรายทั้งปวง ชาตินั้นๆ จะต้องปราศจากสิ่งๆ ที่เรียกว่า ภัยคุกคาม (Threats) หรือกล่าวอีกนัยหนึ่ง ภัยคุกคามคือการกระทำอันจะเป็นอันตรายหรือส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของชาติ

ในทุกๆ ด้าน ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อความล้มเหลวของ
วัตถุประสงค์ของชาติ และเสียหายต่อผลประโยชน์ของชาติ มี
ทั้งภัยคุกคามที่เกิดจากภายในและภายนอก ภัยคุกคามภายใน
อาจเกิดจากการก่อการร้าย การก่อความไม่สงบ ความขัดแย้ง

ทางอุดมการณ์ทาง
การเมือง หรือความ
ขัดแย้งทางเชื้อชาติ
ศาสนา ตัวอย่างที่เห็นได้
ชัดคือ การเกิดวิกฤต

ความมั่นคงของประเทศไทยในขณะนี้ นับตั้งแต่การเกิดความ
ขัดแย้งทางการเมืองที่ได้ก่อตัวและพัฒนาขึ้นตั้งแต่ปี ๔๗ จนถึง
ปัจจุบัน (๒๕๕๓) โดยเฉพาะการขยายตัวของกลุ่มคนเสื้อแดง
ในการชุมนุมต่อต้านรัฐบาล รวมทั้ง ความขัดแย้งภายในพรรค
ร่วมรัฐบาล ซึ่งเป็นรัฐบาลผสม ทำให้เกิดความไม่ชัดเจนของ
สถานการณ์การเมือง ตลอดจนปัญหาการก่อความไม่สงบใน
สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ก็เป็นอีกประเด็นหนึ่งที่กระทบต่อ
ความมั่นคงประเทศ และเป็นภัยคุกคามภายในที่ต้องรีบแก้ไข
ส่วนภัยคุกคามภายนอก ส่วนใหญ่เกิดจากการกระทำของฝ่าย
ตรงข้ามทั้งทางตรงและทางอ้อม

อนึ่งจากกระแสการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วในโลกยุคปัจจุบัน ได้ทำให้ขอบเขตของภัยคุกคามและความมั่นคงเปลี่ยนแปลงไป มีอาณาเขตครอบคลุมถึงกิจกรรมที่ส่งผลกระทบในวงกว้าง ได้แก่ อาชญากรรมข้ามชาติ ภัยธรรมชาติ อุบัติเหตุขนาดใหญ่ ปัญหาสุขภาพ และโรคระบาด ปัญหาพลังงานและสิ่งแวดล้อม วิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจ ปัญหาทางสังคมและวัฒนธรรม รวมไปถึงความขัดแย้งทางการเมืองและการทหารระหว่างประเทศ

ภัยคุกคามต่อความมั่นคงแห่งชาติรูปแบบใหม่ (Non Traditional Threat)

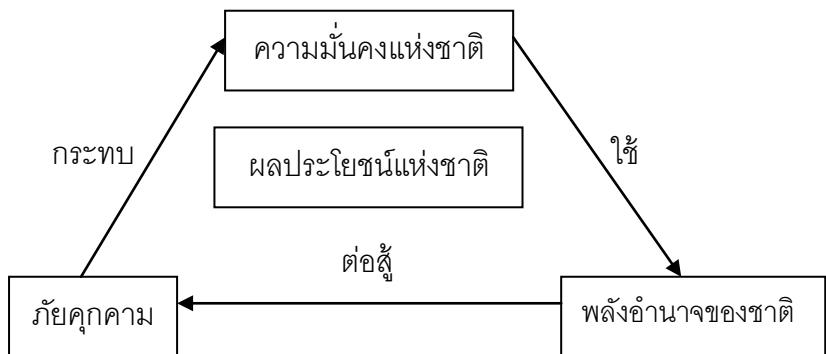
ภายหลังจากการยุติลงของสงครามเย็น ได้ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลง อันเป็นปรากฏการณ์ของโลกในศตวรรษที่ ๒๑ ศตวรรษแห่งการเปลี่ยนแปลงที่สับสนอลหม่าน (Disorder) สลับซับซ้อน (Complexity) มีการแข่งขันสูง (High Competition) พยากรณ์ไม่ได้ (Unpredictable) รวดเร็ว (Speed) มีความเกี่ยวโยงกัน (Concerned) และมีเครือข่ายที่เห็นได้ชัด (Network) ทำให้สภาพแวดล้อมของโลกอยู่ในภาวะไร้ระเบียบ ไม่สามารถจัดระเบียบโลกได้ เกิดความไม่ปลอดภัย

และความไม่มั่นคงต่อชีวิตมนุษย์ตลอดจนรวมไปถึงมิติด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม การป้องกันประเทศ (การทหาร) วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี พลังงานและสิ่งแวดล้อม ล้วนแล้วแต่มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างพลวัต (Dynamics) ทั้งสิ้น ผลการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวได้ทำให้รูปแบบของภัยคุกคามไปสู่ยุคที่เวลาและสถานที่ไม่เป็นข้อจำกัดใดๆ ทำให้ภัยคุกคามทุกรูปแบบถูกนำมาผนวกเข้ากันอย่างเป็นองค์รวมทุกประเทศในโลกล้วนแต่กำลังเผชิญกับภัยคุกคามรูปแบบใหม่ จนบางครั้งนำมาซึ่งความเสียหาย ความรุนแรง และความสูญเสีย ที่เกิดขึ้นกับมวลมนุษยชาติ กลับไม่ใช่มาจากการขัดแย้งจนเกิดเป็นสงครามในอดีตหรือการใช้กำลังทหารเข้าทำการรบ ที่เรียกว่าภัยคุกคามแบบดั้งเดิม (Traditional Threat) แต่เป็นภัยคุกคามในทุกๆ มิติ เช่น การเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศทำให้เกิดปัญหาโลกร้อน เกิดผลกระทบต่อความเป็นอยู่ของมนุษย์ และระบบนิเวศการเคลื่อนย้ายทุนจากบริษัทข้ามชาติที่ส่งผลให้ประเทศบางประเทศล้มละลายได้ภายในชั่วระยะเวลาข้ามคืน การก่อการร้ายและการก่อความไม่สงบที่กระทำต่อผู้บริสุทธิ์ด้วยความรุนแรงและความหวาดกลัว การแพร่กระจายของเทคโนโลยี และอาวุธนิวเคลียร์ที่มีอำนาจทำลายล้างสูง

ภัยคุกคามในเรื่องของการระบาดวิทยาของกลุ่มผู้ติดเชื้อเอชไอวี โรคไข้หวัดนก เป็นต้น

ความสัมพันธ์ระหว่างความมั่นคงของชาติ, พลังอำนาจของชาติ และภัยคุกคาม

ภัยคุกคามจะมีผลกระทบต่อความมั่นคงของชาติ ซึ่งความมั่นคงของชาติจะใช้พลังอำนาจของชาติเข้าต่อสู้กับภัยคุกคามนั้นๆ

หากพลังอำนาจของชาติมีความเข้มแข็งก็จะสามารถ
ต่อสู้เพื่อเอาชนะหรือลดค่าภัยคุกคามที่เกิดขึ้นได้ เมื่อเป็นดังนี้
ภัยคุกคามก็จะมีศักยภาพหรือพลังน้อยจนไม่มีผลกระทบต่อความ
มั่นคงของชาติ นั่นคือชาตินั้นๆ จะมีความมั่นคงเข้มแข็งขึ้น
ในทางกลับกัน หากชาตินั้นมีพลังอำนาจของชาติที่อ่อนแอก็จะ
ไม่สามารถต่อสู้กับภัยคุกคามได้ จึงทำให้ภัยคุกคามมีศักยภาพหรือ
มีพลังมากจนมีผลกระทบต่อความมั่นคงของชาติ ซึ่งหมายถึง
ชาตินั้นๆ จะไม่มีความมั่นคงหรือไม่เเสถียรภาพด้านความ
มั่นคงของชาตินั่นเอง

ความไม่มั่นคงของชาติ เกิดขึ้นได้อย่างไร

ชาติอาจมีความไม่มั่นคงปลอดภัยได้ ทั้งนี้เกิดจาก
สาเหตุที่สำคัญ ๒ ประการ

๑. เกิดจากความขัดแย้งเรื่องผลประโยชน์ของ
ชาติ (National Interests)

๒. เกิดจากภัยคุกคาม (Threats) ทั้งภายในและ
ภายนอก

๒.๑ ภัยคุกคามภายใน เกิดขึ้นจากการ

ปฏิบัติการก่อการร้าย หรือ
การก่อความไม่สงบของกลุ่ม

บุคคลที่มีอุดมการณ์ทางการเมืองที่แตกต่างกัน หรือเกิดจาก
กลุ่มที่มีความไม่พอใจการปกครองของรัฐบาล เช่น
การก่อการจลาจล การก่อวินาศกรรม การลอบยิง สังหารบุคคล
สำคัญ การบ่อนทำลาย เป็นต้น ณ วินาทีนี้อาจกล่าวได้ว่า ภัย
คุกคามต่อความมั่นคงของชาติไทย เกิดจากคนไทยด้วยกันเอง
ทั้งสิ้น ถือว่าเป็นภัยคุกคามเร่งด่วนเฉพาะหน้าที่เห็นได้ชัดเจน
ที่สุด เป็นภัยคุกคามที่กว้างและลึก เกี่ยวพันกันในทุกมิติ ที่
ก่อให้เกิดความแตกแยกของคนไทยอย่างที่ไม่เคยปรากฏมาก่อน
อันเกิดจากความแตกแยกทางความคิด และผลประโยชน์ทางการเมือง
ได้กระจายครอบคลุมไปทั่วประเทศ ในขณะที่ประชาชนคนไทย
แต่ละภาค ซึ่งมีขนบธรรมเนียมประเพณี ภาษาพูดแตกต่างกัน
แต่ก็ไม่เคยแตกแยกกันเหมือนในขณะนี้ ซึ่งทำให้เกิดผล
กระทบต่อประเทศอย่างใหญ่หลวง

๒.๒ ภัยคุกคามภายนอก ได้แก่ การรุกราน ซึ่ง
เกิดขึ้นจากการกระทำของฝ่ายตรงข้ามทั้งทางตรงและทางอ้อม
ไม่ว่าจะเป็นการประกาศสงครามหรือไม่ประกาศสงครามก็ตาม

เราในฐานะประชาชนคนไทยจะมีส่วนช่วยสร้างความมั่นคงให้เกิดขึ้นภายในชาติได้อย่างไร

การที่ประเทศไทยจะมีความมั่นคงมากน้อยเพียงใด ขึ้นอยู่กับจิตสำนึกและความรับผิดชอบของคนใน

ชาติ ให้ตระหนักในหน้าที่และปฏิบัติตนอยู่ในกรอบ ยึดมั่นในสิ่งที่ถูกต้องและชอบธรรม

ประเทศไทยเราโชคดีที่มีพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ เป็นองค์ศูนย์รวมแห่งความจงรักภักดี และความศรัทธาของปวงชนชาวไทย

ไทย พระองค์ทรงมีพระราชดำรัสให้คนไทย “รู้ รัก สามัคคี” เพราะความรักและความสามัคคีเป็นพลังในการสร้างชาติ ชาติใดไร้รักสมัครสมาน จะทำการสิ่งใดก็ไร้ผล ชาติใดไร้พลังความสามัคคีแม้มีคนมากก็เหมือนมีคนเพียงคนเดียว การสร้างชาตินอกจากต้องใช้งบประมาณแล้ว ต้องใช้พลังความ

รักความสามัคคีของคนไทยในชาติที่ต้องเสียสละทุ่มเทควบคู่ไปกับการทุ่มเทงบประมาณ ดังนั้นการจัดสรรงบประมาณที่ควรทำเป็นอย่างยิ่งในเวลานี้ก็ต้องช่วยกันจัดสรรงบประมาณแผ่นดิน ในการเสริมสร้างพลังความรักและพลังความสามัคคีให้พอเพียง ที่จะดำรงความเป็นไทไว้ให้ยั่งยืนจะมีคุณค่าอย่างยิ่ง และเมื่อคนในชาติเต็มเปี่ยมไปด้วยพลังความรัก พลังความสามัคคี และพลังแห่งความจงรักภักดีต่อแผ่นดิน เกิดจะคิดทำการสิ่งใดย่อมมีแต่ความสำเร็จ ความเจริญ ความมั่นคง เป็นคุณค่าแก่ชาติบ้านเมือง

นอกจากนี้ ทุกภาคส่วนของรัฐยังสามารถมีส่วนร่วมในมิติของความ “รักสามัคคี” เพื่อนำสังคมไทยไปสู่ความมั่นคงของชาติได้ จากโครงการ ๘๔ พรรษา ประชาสมานฉันท์ ซึ่งเป็นโครงการหนึ่งที่ได้ผ่านความเห็นชอบให้เป็นหนึ่งในโครงการเพื่อร่วมเฉลิมพระเกียรติในมหามงคล โอกาสที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงเจริญพระชนมพรรษา ๘๔ พรรษา ในปีพุทธศักราช ๒๕๕๔ ทั้งนี้ เพื่อเป็นการปลูกจิตสำนึก สร้างกระแสความรัก ความสามัคคี ความสมานฉันท์ และการมีส่วนร่วมรับผิดชอบต่อประเทศชาติของคนในชาติ โดยการร่วมโครงการและทำกิจกรรมในรูปแบบต่างๆ เช่น การจัดทำบทความสารคดีเผยแพร่ทางสื่อสิ่งพิมพ์ต่างๆ การจัดทำสปอตเผยแพร่ทางสื่อ วิทยุ โทรทัศน์ การจัด

กิจกรรมเพื่อปลูกจิตสำนึก โดยการใช้เสียงเพลงเป็นสื่อ นำ การ
จัดอบรมสัมมนาฯ การใช้สถานีวิทย์เครือข่ายความมั่นคงช่วยใน
การขับเคลื่อนให้เกิดกิจกรรมและการดำเนินการ ซึ่งจะเห็นได้ว่า
กิจกรรมดังกล่าว เป็นการแสดงออกที่เป็นรูปธรรม โดยเน้นย้ำใน
ประเด็นความรัก ความสามัคคี ความสมานฉันท์ และความ
รับผิดชอบต่อประเทศชาติของคนในชาติทั้งสิ้น

ศูนย์รวมความศรัทธาของประชาชนในชาติที่ทำให้เกิด
ความเป็นปึกแผ่นมั่นคงของชาติ อีกประการหนึ่ง ที่คนไทย
ควรน้อมนำมาปฏิบัติและจะขาดเสียมิได้ ก็คือ **หลักธรรมของ**

พระพุทธศาสนา ดังคำ
ปรารภของ**สมเด็จพระญาณ**
สังวร เมื่อ เม.ย. ๒๕๓๐ ว่า
“พระพุทธศาสนา เป็นศาสนา
ประจำชาติไทยมาตลอดเวลา
ช้านาน บรรพบุรุษสตรีไทย
ตั้งแต่สมัยเก่าก่อนได้รับ

พระพุทธศาสนามาประพฤติปฏิบัติ และรักษาส่งเสริมสืบต่อกัน
มาไม่ขาดสาย พระรัตนตรัยและหลักธรรมปฏิบัติใน
พระพุทธศาสนาได้ซึมซาบเข้าไปเป็นจิตสันดาน เป็นสายเลือด
เนื้อของคนไทย ชาติไทยตลอดมาจนถึงปัจจุบัน แต่ก็มี

ภาวการณ์ในปัจจุบันหลายอย่าง ซึ่งทำให้น่าเป็นห่วงสถานะของพระพุทธศาสนา ทั้งโยงไปให้น่าเป็นห่วงสถานะของคนไทยชาติไทยด้วย ถ้าพากันประมาทว่าไม่เป็นไรอยู่เฉยๆ เพราะคนไทยเป็นพุทธศาสนิกชนโดยจิตใจเลือดเนื้อ และเป็นคนไทยอยู่แล้ว เมื่อพากันคิดอย่างนี้ก็ทำให้ไม่สนใจที่จะมอบให้เห็นเป็นข้อที่ควรทำต่างๆ เกี่ยวกับพระพุทธศาสนา เช่น การศึกษา การเผยแผ่ การสาธารณสงเคราะห์ เป็นต้น ฉะนั้น บัดนี้จึงถึงเวลาที่ทุกคนจะพากันตื่นตัวตื่นใจ ร่วมมือกันรักษาส่งเสริมพระพุทธศาสนาให้เกิดสภาพเป็นอยู่กับชาติไทย พระมหากษัตริย์ ประชาชนชาวไทย อำนาวย สันติสุข สวัสดิ์ วัฒนสถาพร ตลอดถึงแก่ชาวต่างชาติ ต่างศาสนา ผู้เข้ามาพึ่งพระบรมโพธิสมภาร...”

บทสรุปท้าย ขอยก พระราชดำรัสอันเป็นพระอมตวาจาของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในพระราชพิธีบวงสรวงสมเด็จพระบูรพมหากษัตริยาธิราชเจ้า ณ ท้องสนามหลวง วันจันทร์ที่ ๕ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๒๕ ซึ่งพสกนิกรทุกหมู่เหล่าควรพึงถือปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัดและอย่างจริงจังตลอดไป ในอันที่จะทำให้ชาติเกิดความมั่นคงในที่สุด ดังนี้

ประการแรก คือ การรักษาความสัจ ความจริงใจ
ต่อตัวเอง ที่จะประพฤติปฏิบัติแต่สิ่งที่เป็นประโยชน์ และเป็น
ธรรม

ประการที่ ๒ คือ การรู้จักข่มใจตนเอง ฝึกใจ ตนเอง ให้
ประพฤติปฏิบัติอยู่ในความสัจความดีนั้น

ประการที่ ๓ คือ การอดทน อดกลั้น และอดออม
ที่จะไม่ประพฤติล่วงความสัจ สุจริต ไม่ว่าจะด้วยเหตุประการใด

ประการที่ ๔ คือ การรู้จักละวางความชั่ว ความทุจริต
และรู้จัก **“เสียสละประโยชน์ส่วนน้อยของตน เพื่อ
ประโยชน์ส่วนใหญ่ของบ้านเมือง”**

ทั้ง ๔ ประการนี้ ถ้าแต่ละคนพยายามปลูกฝัง และบำรุง
คุณธรรมให้เจริญ งอกงามขึ้น โดยทั่วกันแล้ว จะช่วยให้
ประเทศชาติบังเกิดความมั่นคง ความสุข ความร่มเย็นและ
มีโอกาสที่จะปรับปรุงพัฒนาให้มีความมั่นคงก้าวหน้าต่อไป

เมื่อท่านได้พิจารณาจากพระบรมราโชวาทนี้แล้ว
ท่านคงสามารถประจักษ์ได้ว่า **ทุกคนในสังคมควรตั้งปณิธาน
อันแน่วแน่ที่จะบำเพ็ญตนตามพระบรมราโชวาทนี้ โดย
ไม่หวั่นเกรงต่ออิทธิพลใดหรือภยันตรายใดๆ หากทุกคน
ปฏิบัติได้ดังนี้แผ่นดินไทยของเราย่อมจะมีความมั่นคง
ยั่งยืนสืบไป.....**

เอกสารอ้างอิง

๑. คำฟ้อง ภูมิพลอดุลยเดช, พระบาทสมเด็จพระ
ปรมินทรมหาฯ หนังสือเฉลิมพระเกียรติในโครงการ
ตามรอยพระราชปณิธาน (๒๕๔๔) โรงพิมพ์ กรุงเทพฯ
๒. สถาบันวิชาการทหารบกชั้นสูง โรงเรียนเสนาธิการ
ทหารบก ส่วนวิชายุทธวิธี (๒๕๕๐) เอกสารประกอบการ
ศึกษาวิชา หลักพื้นฐานยุทธศาสตร์และการกำหนด
ยุทธศาสตร์ กรุงเทพฯ
๓. วีรพล วรรณนท์ พลเรือโท (๒๕๔๖) ยุทธศาสตร์และการ
กำหนดกำลังรบ บริษัท กราฟิค แมส จำกัด กรุงเทพฯ
๔. สำนักกรรมธิการ๒ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติ
หน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
(๒๕๕๐) รายงานการพิจารณาศึกษาปัญหาการปกครอง
ในเขตชายแดน สำนักการพิมพ์สำนักงานเลขาธิการ
วุฒิสภา กรุงเทพฯ
๕. ดำรง ศรีประเสริฐ พันเอก (๒๕๔๔) การประชุมเชิง
ปฏิบัติการเรื่องการวิเคราะห์ทางยุทธศาสตร์ กรุงเทพฯ

๖. พจน์ พงศ์สุวรรณ พลตรี (๒๕๓๖) หลักยุทธศาสตร์ โอเอส พรินดีงแฮร์ส กรุงเทพฯ
๗. วิทยาลัยเสนาธิการทหาร (๒๕๓๘) เอกสารแนะนำฝ่ายเสนาธิการร่วม ภาคที่ ๒ เรื่องยุทธศาสตร์ชาติ กรุงเทพฯ
๘. สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติรัฐธรรมนูญแห่งชาติราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ สำนักการพิมพ์สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา กรุงเทพฯ
๙. สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ นโยบายความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ.๒๕๕๐-๒๕๕๔) โรงพิมพ์สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี เขตดุสิต กรุงเทพฯ
๑๐. ดิเรก ดีประเสริฐ พ้นเอก (๒๕๕๐) เอกสารประกอบการบรรยายวิทยานิพนธ์นโยบายสาธารณะและความมั่นคงแห่งชาติ มหาวิทยาลัยบูรพา กรุงเทพฯ
๑๑. ธาณินทร์ กรัยวิเชียร (๒๕๕๐) เอกสารประกอบการประชุมสัมมนาทางวิชาการ เรื่อง คุณธรรมนำชาติสู่ความมั่นคงตามแนวพระราชดำริ สถาบันวิจัยทางยุทธศาสตร์สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ
๑๒. ธาณินทร์ กรัยวิเชียร (๒๕๕๐) ปาฐกถาพิเศษ ในพิธีเปิดงานสมัชชาคุณธรรมแห่งชาติและตลาดนัดคุณธรรม ครั้งที่

ที่ ๓ เรื่องคุณธรรม จริยธรรม ในสังคมไทย ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาพลังแผ่นดินเชิงคุณธรรม สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพฯ

๑๓. สรุปผลการเข้าร่วมประชุมสัมมนา เรื่องสถานการณ์และภัยคุกคามความมั่นคงของไทย : มุมมองจากภาครัฐ เอกชน และประชาสังคม (๒๕๕๑) โรงแรมสยามซิตี้ กรุงเทพฯ
๑๔. ศุภลักษณ์ สุวรรณชมพู พันเอก (๒๕๔๑) การกำหนดยุทธศาสตร์ชาติที่เหมาะสม เพื่อลดความตึงเครียด และการเผชิญหน้าทางทหารลง เอกสารวิจัยส่วนบุคคล วิทยาลัยการทัพบก รุ่นที่ ๔๓
๑๕. กรมกิจการพลเรือนทหาร (๒๕๕๒) วารสารกองทัพไทย ฉบับที่ ๔ ก.ค.-ก.ย.๕๒
๑๖. สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม (๒๕๕๑, ๒๕๕๒) วารสารหลักเมือง ฉบับที่ ๒๑๓ ธ.ค.๕๑ ฉบับที่ ๒๒๒ ก.ย.๕๒ และฉบับที่ ๒๒๓ ต.ค.๕๒
๑๗. ศูนย์ส่งเสริมพระพุทธศาสนาแห่งประเทศไทย (๒๕๕๒-๒๕๕๓) วัดบวรนิเวศวิหาร คำปรารภ สมเด็จพระญาณสังวร เนื่องในเทศกาลวิสาขบูชา

๑๘. สุรชาติ บำรุงสุข การเมืองและความมั่นคงไทย ๒๕๕๓
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฉบับที่ ๗๒ (ม.ค.๕๓) โครงการ
ความมั่นคงศึกษา สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย

๑๙. <http://www.kanchanpisek.or.th>

- <http://www.bulgaric2net.com>
- <http://www.mfa.co.th>
- <http://www.matichon.co.th>
- <http://www.cmma14.com>
- <http://www.tortaharn.net>
- <http://www.geozigzag.com>
- <http://www.nidambe11.net>
- <http://www.senate.go.th>
- <http://www.mod.go.th>
- <http://www.sentangonline.com>
- <http://www.cgsc.rta.mi.th>

